

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1834. 28. Juhni.

26ta lappa.

Taunas sinnas.

No Pehterburges. (15. Juhni). Aiswakkar tannî Keisera muischâ, ko sauz Pehter-muischu, atnahze Pruhschu Kehnina wezzakais dehls, tas frohna prin-
zis, lihds ar sawu laulatu draugu un ar Ollenderu prinzi, apmekleht muhsu
augsti zeenigu Keiseru un Keisereni.

Augsti zeenigs Keisers imâ Mei irr pawehlejis, ka eeksch Warfchawas buhs
kalt jaunas selts-naudas gabbalus, kas 3 fudraba rublus jeb 20 Pohlu flottus irr
wehrte, un ko lai sauz woi 3 rublu imperjatus, woi Kreewu dukkatus. Turpatt lai
arri kall us preekschu tohs fudraba naudas gabbalus no 15 kap., no 75 kap. un no
pußohtra rubla, kas lihds schim tikween Pehterburgâ tikke kalti, un lai scheem us
pohlfiki tohs bohfstabus uskall: 1, 5 un 10 flotti; tapatt tur arri wehl zittus fudr.
naudas gabbalus buhs kalt, no 30 kap. jeb 2 flotteem. Un wissus schohs gabbalus
neween Pohlu semmê, bet arri pa wissu Kreewu walstibu buhs nemt pretti.

No Rihges. Taufs laizinsch scho gaddu muhsu Zahna behrneem bija.
Pukku cirgus pirmâ wakkara tik pilns lauschu bija, ka ne sinnaja, kur laukâ nahkt;
ak! un kad tohs frohnus un pukses ussfaktija, ko daschs semneeks woi dahrsneeks
bija atnessi, tad drihs eedohmaja, ka smukkakas ne warroht buht pafaulê, un
luht, zittam wehl bija smukkakas. Ohrâ wakkara tikpatt pafaul' lauschu Altonâ
bija un tur lihds tumscheem lustigi dsihwoja.

No Prankpurtes pee Mein-uppes, Wahzsemme. Ne taht no tur-
renes irr masa pilssehtina, kas Baiëru Kehninan peederr un ko Orbi sauz. Tur
pagahjuschâ mehnesi breetmiga leeta notifke, ko jums taggad stahstifim par mah-
jibu,zik lohti waijaga fargatees, ka ne arri netihschi wiltneekeem ne palihds pee
winnu nedarbeem.— Nabbags puisis, 16 gaddus wezzumâ, wakkara laikâ pa
mescha zellu staigaja us Orbi. Sastappe winnam sweschs wihrs, kas few mutti

ar lakkatu bija apfehjis, un stahstija, ka sohbi neganti winnam sahpoht. Winnam masa, smukka lahdite bija rohkâ, un winsch puischu prassija, woi ne eijoht us pilsfehtu. Kad schis nu winnam teize, ka gan eijoht us turren', tad winsch tam labbu dserramu naudu eedewe, un luhdse, sai noness scho lahditi pee ta funga, kas tur par augstaku sinnatneku pahr to sahls wahrischann, un kam wahrs Rihger. Bet lai jel eedohd winnam pascham rohkâ, un tadeht labbaki ohrâ deenâ preefsch pussdeenas starp 11tas un 12tas stundas pee winnam preeet, jo tad winnu gan atraddischoht mahjâs. Wehl teize puischam, kai jel pats ne atwerr lahdi, un sohlija, ka fungs, to dabbujis, winnam gan arri pats labbu dserramu naudu dohschoht. Puifis darrija, kai sweschajs winnam bija sazijis, bet tai paschâ ozsumirkli, kad Rihgera fungs lahditi turredams rohkâ, winnu gribbeja atwehrt, wiina kai leels schaujams gabbals ar warrenu trohfsni sprahje, un neween fungs, bet arri puifis un zits behrns, kas tai istabâ bija, breesmigi tikke faschauti un wissi lohgi pa to un ohrtrâ kambari gahje puschu. Atraddahs pehz pee semmes iskaifiti tapatt lahdites gabbali, kai arri daschi tukschi dselses stohbrini, kas us ittin skunstigu wihsi ta jau bija fakalti, ka winni, laikam ar biss-sahlehm pil-diti un lahditei taifni eeliki, tam zilwekam sprahgst azjis, kas lahditi atwerr. — Af! taru neschehligu skunsti, ko Nepkawas irr isdohmajuschi, zilwekeem gallu taifist! — Wissas teefas jau kahjâs, to wilstneku panahkt, kas scho blehdibü un Nepkawas darbu padarrija. Deewa laime, ka winnam ne isdewahs, to fungu pawissam noschaut.

No Dublihnes, Thru semmes wiffleekas pilsfehtas. Zur Koh-lexa-fehrga no jauna rahdijahs, un sahze tikpatt breesmigi plöhfitees, kai to pirmu reisi.

No Schwizzeru semmes. (30. Mei). 21ma lappa stahstija, ka tanni semme, Graubindes aprinkî, zeeima laudis lohki effoht bailoujuschees, ka tee leeli falna raggi, kas pahr winnu mahjahm karr, ne atschkirtohs un zeemu pohsttu. Za aprinka waldineeki, taggad to dabbujuschi sinnah, suhtija gudru karra-wirs-neeku turp, sai luisko, woi teesham tik bailiga leeta jau effoht, kai laudis fakka, un woi winneem ne wehl pee laika wärroht palihdseht. — Kungs, wissu isluhkojis, nahze un atbildeja: kautzan tur taggad wehl brihtinu drohschi warroht dsihwoht, tatschu labbi gan buhtu, ja drihs jau sahktu ar biss-sahlehm raggus pa maseem gabbaleem nodruppinah; jo kad winni wesseli un kohpâ, kai gan us preefschü

warr buht, nokristu leijā, tad tik dauds nelaimes zeemā notiku, ka zilweka mēle
to ne warr isteikt.

No Konstantinopeles, Turku semmes wissleelakas pilsfehtas.
Weenā gabbalā tur taggad irr kahsas; jo Turku Keisers isdohd weenu no sawohm
meitahm augstam Turku leelkungam, un winnai par gohdu, wissus tohs augstus
fungus, kas taggad tur dīshwo, brangi un baggatigi leek mēloht un laudim laukā
par palustefchanu wissadas skunstes rāhdīht. Peefuhta ar leelu gohdu bruhter
to baggatu puhru, apdahwina karra- un teesas-leelkungus pehz Turku mōhdes ar
selta rakstahm drahnahm, isrohtateem sohbeneem un zittahm gohda sīmehm,
un arri pats brihscham eet to jaunu dīshwi apluhkoht, no pāsaul' dauds kungeem
un fullaineem pawaddihts. Un tā tee laudis pa wissu pilsfehtu un walsti dīhs
fatrā deenā ko jaunu dabbu redseht un lustejahs.

M u h f u G r e e t i n g .

Singu - stahst.

N. 2. Mihlakais putnis.

1. Eewu kruhmōs uppes mallā
Pohg' un perre lagsdigalla;
To ar sawu addeklī
Greetik klausahs preezigi,
Safka: "masais dseedatais,
"Woi tu' punu mihtakais?" —
2. Wahlohdse pehz tewis taifahs,
Strasd's ar mescha rihkli maifahs
Dseedataju pulzinā.
Tur ir aplam schaggata,
Swilpitis un kinnulis,
Drohschais swirbuls, zishrulis.
3. Ikweens gribb, lai es to teizu,
Putnu mihtakais to fauzu;
Tomehr melloht ne gribbahs.
Zits ar spalwahm gresnojahs;
Osennis, kohku kappatais,
Pupikis, tas finirdetais.
4. Sihls un rohsis, jauka dīslna;
Raibahm spalwahm welti will'na;
Lahdi reekstu kalleji.

- Ne buhs jes tee mihtaki! —
Ne fenn wehl bij duhdina
Man ta wissumihlaka.
5. Maises laikā plaika greese
Paipala, fur druwa beesa,
Kā jau ruddens fauzejas
Man gan labbi tihkamas.
Bet jums teikschu taifnibu:
Wehl es finnu mihtaku.
6. Schēpat kruhmōs uppes mallā
Gawilejoht rihklā skallā.
Sawu ganna dseesminu, —
Sinnu wehl to deeniu, —
Peeklihd man wehl ohtrais ganns,
Prohti: Kahrlis, kaiminsch mans.
7. Ka schis fenn pehz mannu prāhtu,
Manna fīds tam tuwu klahtu,
To gan leegtees ne warru.
Bet to teescham ne finnu,
Woi pats rohku panehmis,
Woi no mannum dabbujis.

8. Bet to wehl it labbi sunnu,
Affarahm es jums to minnu,
Ka tas mannim fazzija:
"Efi manna feewina;
Sché tew firds un muttite,
Manna felta schubbite."

9. Woi tad brihnuns, fakkait paschi,
No ta brihscha, ka man knafchi
Putnu mihlais palifke
Tauka masa schubbite.
Man jel Kahrla gudrais wahrds
Paliks fird' un ausim gahrds! —

S-3.

Imas lausifchanas atflehg a.

Pagrabbâ eekahpuschi, winni no leelaka trauka, kurrâ tee 8 stohpi bisa, peelehje widdeju, kurram 5 eegahje. No schi atkal peelehje masaku, kurram 3 eegahje; tà, ka winneem nu pirmâ traukâ 3, ohtrâ 2 un treschâ arri 3 palikke eekschâ. — Tad treschuh atkal pahrlehje eeksch pirmas, ohtru eeksch treschus, un no pirma atkal peelehje ohtru; tà, ka winneem nu pirmâ traukâ tikkai 1, ohtrâ 5 un treschâ 2 palikke. — Heidscht peelehje no ohtra trescham tik dauds, zif wehl truhke, pahrlehje scho wissu eeksch pirmas, un luhk, tà winneem isdewahs, riktigi tschetrus stohpus, itt fà ar stohpu mehrohtus, kastrâ leelakâ traukâ eedabhuht.

Sinna, zif naudas 26. Juhni-mehn. deenâ 1834 eeksch Nihges mafaja par daschahn prezzehm.

Mafaja:	Sudr.	nâudâ.	Mafaja:	Sudr.	nâudâ.
Par	Rb. / K.	Par	Rb. / K.		
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggū	1 30	1 pohdu (20 mahrzineem) wosku	=	5	—
— messchu, 100 mahrzin. smaggū	1 —	— tabaka = = = = =	=	1	—
— kweeschu, 128 mahrzin. smaggū	1 60	— sveesta = = = = =	=	1 80	
— ausu = = = = = =	— 65	— dselses = = = = =	=	— 65	
— sirnu = = = = = =	1 35	— linnu, frohna = = = =	=	2 40	
— rupju rudsu=miltu = =	1 30	— brakka = = = =	=	2 15	
— bihdeletu rudsu=miltu = =	1 60	— kannepu = = = =	=	— 70	
— bihdeletu kweeschu=miltu = =	2 40	— schkihtu appinu = =	=	3 50	
— meeschu=putraimu = = =	1 50	— neschkihtu jeb prezzes appinu	=	2 10	
— eefala = = = = = =	1 10	— muzzu filku, eglu muzzâ = =	=	5 50	
— linnu=feklas = = = =	2 —	— lasdu muzzâ = =	=	5 75	
— kannepu=feklas = = = =	1 60	— smalkas fahls = =	=	3 90	
1 wesumu seena, 30 pohdus smaggū	2 40	— rupjas baltas fahls = =	=	4 —	
barrotu wehrschu galku, pa pohdu =	1 —	— wahti brandwihna, pussdegga =	=	10 50	
		— diwdegga =	=	11 —	

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 358½ kapeikeem warra naudas.

Eihds 26. Juhni pee Nihges irr atnahkuschi 416 fuggi un aisbraukuschi 352.
,, 14. Juhni pee Leepajas irr „ 55 „ „ „ 49.

Heihw drilkeht. No juhrmallas=gubernementu augstas waldischanas pusses:
Dr. E. E. Napiersky.